

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHAŞEKİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **25.07.2023**


Ali GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

Ülkemizde 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ülkenin dört bir yanında özellikle büyükşehirlerde kent içerisinde bulunan, kırsallar, karargâhlar, askeri lojman ve hastane alanları gibi tesis alanlarının tasfiyesine ve bir kısmının kent dışına çıkarılmasına yönelik çalışmalar son hızla başlatılmıştır. 15 Temmuz sonrası çıkartılan 678 numaralı KHK ve ardından 2018 yılında yürürlüğe giren 7071 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında askeri alanların Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı işbirliği içerisinde özelleştirilerek imara açılmasına olanak tanınmıştır.

Dönemin Başbakan'ı Binali Yıldırım, kırsalların şehir dışına çıkarılacağını belirterek, kapatılan askeri tesislerin yerine de, "Piknik alanı ve güzel mekânlar yapılacak" açıklamasında bulunmuş, geçmiş Çevre ve Şehircilik Bakanlarından Mehmet Özhaskeki ise Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatı var, hepsi yeşil alan olacak. O konuda kimsede ters bir düşünce yok" derken Murat Kurum ise "hiçbir zaman da askeri arazileri biz rant olarak görmedik" demiştir. Ancak aradan geçen süre zarfında İstanbul başta olmak üzere, ülke genelinde askeri arazilerin yeşil alan ya da sosyal proje amacının dışında rant üretme amaçlı kullanıldığı görülmektedir.

İstanbul, ilgili askeri alanların yoğun olarak bulunduğu bir metropoldür. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Şehir Plancıları Odası'nın verilerine göre İstanbul'un yüzde 10'unu oluşturan bu askeri alanlar aynı zamanda yeşilliklerden oluşturmaktadır. 2009 tarihli 1/100000 ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda askeri alanların tasfiyesi halinde bu alanların öncelikle eksik olan sosyal ve teknik altyapı (eğitim, sağlık, kültürel tesis, hal, mezarlık, yeşil alan vb.) alanları olarak kullanılması gerektiği belirtilmektedir. İstanbul'daki askeri kırsallar "yeşil alan olacak" denilmesine karşın konut projelerine açılmış, Bakırköy, Beşiktaş, Sarıyer ve Çekmeköy'deki kırsallarda lüks konutlar yükselmeye başlamıştır.

Askeri alanların askeri alan vasfı dışına çıkarılırken yine kamunun yüksek yararının gözetilmesi, ranttan uzak bir bakış açısıyla hareket edilmesi gerekirken aksine bir tutumun tercih edildiği, askeri alanların rant odaklı politikalar ile yeşil alan niteliğinden uzaklaştırıldığı görülmektedir. Bu çerçevede;

1. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen olağanüstü hal sürecinde, OHAL KHK'ları ile kapatılan ya da şehir dışına çıkarılan askeri okulların ve askeri birliklerin ülke genelinde bulunan arazilerinin tam listesi nedir?
2. Kapatılan ya da şehir dışına taşınan bu askeri okullar ile askeri birliklerin arazilerinin güncel hukuki durumu nedir?
3. Bu araziler içerisinde imara açılan var mı? Varsa hangileridir?
4. Askeri alan niteliğinde iken çeşitli şekillerde özel mülkiyete geçen araziler hangileridir?
5. İstanbul'un deprem bölgesi olduğu göz önüne alındığında, ilgili alanların rant hedefli imara açılması yerine, deprem toplanma alanı olarak tahsis edilmeleri yönünde bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?